

A Magyar Coachszemle küldetése

A Magyar Coachszemle független online szakmai folyóirat. Célja, hogy segítse a coachként, illetve a coaching határterületein dolgozó szakemberek közti kommunikációt, hozzájárulva ezzel a hazai coaching-szakma fejlődéséhez.

A Magyar Coachszemle feladatának tekinti, hogy közvetítse a szakma hazai és nemzetközi híreit, újdonságait. Ezen kívül a coaching, és a hozzá kapcsolódó szakterületek területén végzett kutatások, elemzések publikációinak teret adva szolgálni kívánja a tudásmegosztást, ezáltal növelve a coaching szakma ismertségét és elismertségét.

Budapest, 2012. augusztus 6.

Dobos Elvira és Örvényesi Rita

/főszerkesztők/

Ruszák Miklós: Időben vagyunk Szerkesztői bevezető

Bár általában nem így szoktunk gondolni rá, mégis az emberiség egyik talán legfontosabb és legabsztraktabb találmánya az idő. Az idő része a mindennapjainknak, hozzá igazítjuk a csele-

kedeteinket, a történelmünket, és még a vágyainkat és elvárásainkat is. Ha belegondolunk, az egész életünket az idő határozza meg. Mindenki tudja, hogy mikor született, mikor van a névnapja, mikor van karácsony, és így tovább. Ezeket a dolgokat eleve adottnak tekintjük, és nem is gondolunk arra, hogy az idő valójában egy megkonstruált dolog. Azért van rá szükségünk, mert nélküle nehezebb lenne a tájékozódás, és az egységes „mérési pontok” – például 2013. június 10. 11 óra – hiányában nem lennénk

képesek megfelelő módon koordinálni a mindennapjainkat.

Valamikor régen (az idő fogalma nélkül ezt nem is tudnám most kifejezni) valaki felfedezte, hogy a természetben ciklikusság van, és ezt egy rendszer alapjává tette. Vagyis felfigyelt rá, hogy a sötétséget ismét a fény követi, majd a fényt a sötétség és így tovább, majd pedig a meleget a hideg, a hideget a meleg, nagyjából kiszámítható folytonossággal. Ezeket a körkörös folyamatokat konkretizálták, és valamivel később (ismét idő) azt is kiszámították, hogy mi az az egység, ami alatt a Föld megkerüli a Napot. Az időt tehát nem tudjuk önmagában elgondolni, ehhez fogódzkodókra van szükségünk. Az idő számításának, sőt az időszámításunknak az alapja is többnyire valamilyen eseményhez – például Jézus születéséhez – kötődik. De ugyanígy viszonyítási pontokra van szükségünk ahhoz, hogy azt tudjuk mondani, ennyi és ennyi idős vagyok.

Az időnek nevezett konstrukciónk aztán egyes tudományok létjogosultságát is megalapozta, például a történelemét, de az időnek egyre fontosabb szerepe lett az életünk legkülönbözőbb területein. Például az úszók, futók, autóversenyzők mind arra törekszenek, hogy minél gyorsabbak legyenek, és akár csak egyetlen századmásodperccel is rövidebb idő alatt érkezenek célba, mint a többiek. Egy századmásodperc akár egy világrekordot is jelenthet, pedig ennek érzékelésére az idő mérésére alkotott pontos eszközeink nélkül nem is vagyunk képesek.

Emellett az időt – ha már megalkottuk ma-

gunknak – tudnunk kell kezelni, menedzselni is, jól kell gazdálkodnunk vele. Ha egy fontos tárgyalásra igyekszünk, akkor nem késheetünk el, mert abból különböző kellemetlenségek, nehézségek adódhatnak. Gyakran úgy érezzük, egyre több és több dolgot kell egyetlen napba belezsúfolnunk, s azt kívánjuk, bárcsak 25, vagy 30 órából állna. Tehát miközben az idő egyre nagyobb szerepet kapott az életünkben, úgy tűnik, valahogy egyre kevesebb lett belőle.

Az idő témája a kutatókat, tudósokat is régóta foglalkoztatja, és egészen különböző aspektusokból vált fontossá az elméleteik megalkotásában. Niklas Luhmann a 20. század egyik legelismertebb társadalomtudósának elméletében például a kettős kontingencia egyik legfontosabb „indítópontja” maga az idő. Ennek akkor van jelentősége, amikor arra keresi a választ, hogy két rendszer hogyan tud egymással zöld ágra vergődni, azaz hogyan tudják az akaratukat érvényesíteni egymással szemben. Mivel semmi nem lehet eleve adott, ezért a két rendszernek nincsen arról sem fogalma, hogy mit akarhat a másik, így lehetetlen az alkalmazkodás is. Ezt a „lehetetlen helyzetet” Luhmann az idő bevezetésével oldja meg: az egyik rendszernek időben elsőként kell cselekednie ahhoz, hogy a másik rendszer reagálni tudjon arra, elfogadja, vagy elutasítsa. Vagy megemlíthetjük Heribert Illig *Kitalált középkor* című munkáját is, amelyben a történelem legnagyobb időhamisítását igyekszik lebuktatni. Felvetése szerint ugyanis az általunk középkorként emlegetett időszak nem is léte-

zett, mivel az abból származó dokumentumok mind hamisak, és valójában még csak az 1700-as években járunk. De gondolhatunk akár sokkal kevésbé absztrakt példákra is: Karl Marx híressé vált osztályelméletét soha nem fejezte be, mivel addig húzta az időt, hogy pontosan meghatározza, mit is ért osztály alatt, hogy lejárt az ideje. Túl sokáig nyújtotta a koncepciója befejezésének szánt nagy csattanót, így ma némi iróniát sem mellőzve azt mondhatnánk, hogy Marx időgazdálkodási problémával küzdött.

A fentiekhez hasonlóan jelen lapszámunk

szerzői is nagyon különböző aspektusokból vizsgálják az idő kérdését. Azok az Olvasóink, akiket inkább elméleti szempontból érdekel a kérdés éppúgy találnak majd kedvükre való írásokat, mint azok, akik inkább gyakorlati tanácsokra, útmutatásra vágnak időgazdálkodási problémáik megoldásához. És persze ezúttal is olvashatnak interjúkat, illetve könyvajánlót is arra az esetre, ha még jobban el szeretnének mélyedni a témában. Bízunk benne, hogy lapunk olvasása hasznos időtöltésnek bizonyul majd!